

RUIMTE VOOR WATER

Samen werken aan een **DENDER** in balans

PERSDOSSIER

Ambitieuw plan voor de Dender brengt Weerbaar Waterland in de praktijk

Dat de Denderstreek gevoelig is voor overstromingen bleek nog begin dit jaar. Met het Strategisch Plan Dendervallei willen de Vlaamse Regering en Provincie Oost-Vlaanderen overstromingen vanuit de Dender aanpakken en tegelijkertijd kansen bieden om wonen, werken en leven in de Dendervallei aantrekkelijker te maken. Ze geven hiermee uitvoering aan het advies van het Expertpanel Hoogwater.

Waterbom

In 2021 werd België opgeschrikt door een waterbom. Hevige regenval in het oosten van ons land veroorzaakte verwoestende overstromingen in het bekken van de Vesder en de Maas. Een jaar later liet minister Peeters een studie opmaken om na te gaan wat de impact van een dergelijke waterbom in Vlaanderen zou zijn. Ook hier zou de schade in de miljarden oplopen. De Denderstreek, die al in 2002 en 2010 door zware overstromingen werd getroffen, kwam als één van de meest kwetsbare regio's uit de studie naar voor. De wateroverlast begin januari 2024 toonde nog maar eens aan dat het Denderbekken daadwerkelijk gevoelig is voor overstromingen.

Op 31 mei 2024 keurden de Vlaamse Regering en Provincie Oost-Vlaanderen het Strategisch Plan Dendervallei goed. Dit plan biedt oplossingen voor wateroverlast en -schaarste in de Dendervallei en koppelt die meteen aan kansen om natuur, economie, wonen, toerisme,... in het gebied te versterken.

Weerbaar waterland

Het Strategisch Plan geeft hiermee uitvoering aan het advies van het Expertpanel Hoogwater. Dit expertenpanel, onder leiding van Henk Ovink, werd in 2022 door de Vlaamse Regering gevraagd om het Vlaamse waterbeleid te evalueren. In hun rapport Weerbaar Waterland pleiten ze ervoor om een langetermijnstrategie uit te tekenen op bekkenniveau, die rekening houdt met de klimaatverandering en ook aandacht schenkt aan andere maatschappelijke doelen in het gebied, zoals natuurbehoud en sociaal-economische ambities. Deze strategie moet doorvertaald worden naar een concreet meerjarig actieprogramma, uitgevoerd onder een duidelijke regie.

Het Strategisch Plan Dendervallei zet een dergelijke langetermijnstrategie uit voor de Dender. Het houdt rekening met overstromingsrisico's vandaag en in de toekomst en omvat een reeks maatregelen die het overstromingsrisico vanuit de Dender beperken, maar tegelijkertijd ook een

meerwaarde bieden om het landschap, de natuur, de economie en woonomgevingen in de vallei te versterken.

Focus op beschermen, herstellen en ruimte maken voor water

Het plan omvat drie categorieën van maatregelen: het beschermen van toekomstgerichte locaties, overstromingsruimte bestendigen en de vallei herstellen.

Zo zullen er door de bouw van dijken en gericht advies over beschermingsmaatregelen zo'n 750 woningen en bedrijven die kwetsbaar zijn voor overstromingen vanuit de Dender, beschermd worden. In Geraardsbergen, Ninove, Denderleeuw en Affligem ondergaan de kades langs de Dender een volledige transformatie om het centrum beter te beschermen, maar ook aangenamer en toegankelijker te maken.

Ondanks de uitgebreide maatregelen doorheen de Dendervallei kunnen een 90-tal gebouwen niet beschermd worden. Dat zou andere soorten wateroverlast in de hand werken of op andere locaties nog grotere schade veroorzaken. Voor die eigenaars start De Vlaamse overheid een bemiddelingstraject op. Ze krijgen de mogelijkheid om hun eigendom te verkopen aan de Vlaamse overheid via minnelijke verwerving.

Daarnaast worden projecten en acties opgezet om de overstromingsruimte te bestendigen en de vallei te herstellen. Voorbeelden daarvan zijn het onbebouwd laten van ruimte die nu nog onbebouwd is en tuinen langs de Dender overstroombaar maken. Door op verschillende locaties in de vallei kunstmatig opgehoogde gronden af te graven, moet de waterbergingscapaciteit van de vallei vergroten met 250.000 m³. Dat zijn 100 olympische zwembaden. Op deze manier zal de Dender de ruimte krijgen om te overstromen zonder daarbij schade te veroorzaken.

Van strategie tot uitvoering

De maatregelen en projecten uit het Strategisch Plan zullen stap voor stap worden uitgevoerd. Hiervoor werd een uitvoeringsprogramma opgemaakt. De totale uitvoering van het plan zal een 20-tal jaar in beslag nemen en zal volgens een eerste schatting 130 miljoen euro kosten.

Samen met de goedkeuring van het Strategisch Plan geven de Vlaamse Regering en de Provincie hun akkoord voor de concrete opstart van een aantal projecten. Zo starten de planprocessen voor het beschermen van de stadscentra van Geraardsbergen en Ninove nog dit jaar aangezien voor een groot aantal woningen en gebouwen wateroverlast dreigt. Ook het bemiddelingstraject voor het minnelijk verwerven van gebouwen en de herinrichting van de meersengebieden worden voorbereid.

Voor dit eerste maatregelenpakket, dat zal uitgevoerd worden tussen 2024 en 2026, maken de Vlaamse Regering, Provincie en gemeenten bijna 22 miljoen euro vrij.

Noodzakelijke, en waar mogelijk versnelde uitvoering van eerder besliste maatregelen

Om het overstromingsrisico te verminderen, is het noodzakelijk om parallel aan het Strategisch Plan ook uitvoering te blijven geven aan eerder beslist beleid. Met name de verbetering van de bevaarbaarheid van de Dender afwaarts Aalst (voor schepen tot 1350 ton) en de vernieuwing van de stuwen op de Dender. Beide zijn noodzakelijke onderdelen voor een succesvolle uitvoering van het Strategisch Plan.

Coördinatie uitvoering vanuit T.OP Dender

Een goede interbestuurlijke samenwerking moet de uitvoering van het Strategisch Plan doen slagen. Deze wordt gewaarborgd vanuit het [Territoriaal Ontwikkelingsprogramma \(T.OP\) Dender](#).

Zo stelt de Vlaamse Overheid in het kader van T.OP Dender een programmacoördinator aan om de voortgang van en de samenhang tussen alle projecten te garanderen. Daarnaast zorgen projectcoördinatoren in de verschillende projectzones ervoor dat de acties van verschillende initiatiefnemers (lokale overheden, waterwegbeheerders, openruimte partners, rioolbeheerders, ...) op elkaar worden afgestemd. De projectcoördinatoren worden aangesteld vanuit de Vlaamse overheid of de Provincie Oost-Vlaanderen.

Van vallei tot flanken

Het Strategisch Plan Ruimte voor Water Dendervallei concentreert zich op maatregelen en projecten in de vallei van de Dender. Minstens even belangrijk is een aanvullende strategie voor de Denderflanken. Die moet vertrekken van een systeemaanpak en inzetten op het langer vasthouden en infiltreren van water om droogte tegen te gaan, woningen te beschermen tegen afstromend water en de afstroom van water naar de Dender te vertragen. Met de structuurvisie en het actieprogramma Groenblauwe Denderflanken, zet T.OP Dender hier de komende jaren op in. Onder andere via maatregelen langs zijwaterlopen, dammetjes in beken en grachten, de aanleg van poelen, het vermijden van bijkomende verharding, het herstellen van sponslandschappen enzovoort. Maar ook bij het versneld uitvoeren en verruimen van de gemeentelijke hemelwaterplannen ondersteunen T.OP Dender en de Blue Deal de Dendergemeenten.

CONTACT VOOR PERS

Naam: Liliane Stinissen

Functie: Woordvoerder De Vlaamse Waterweg nv

Telefoonnummer: 0498975321